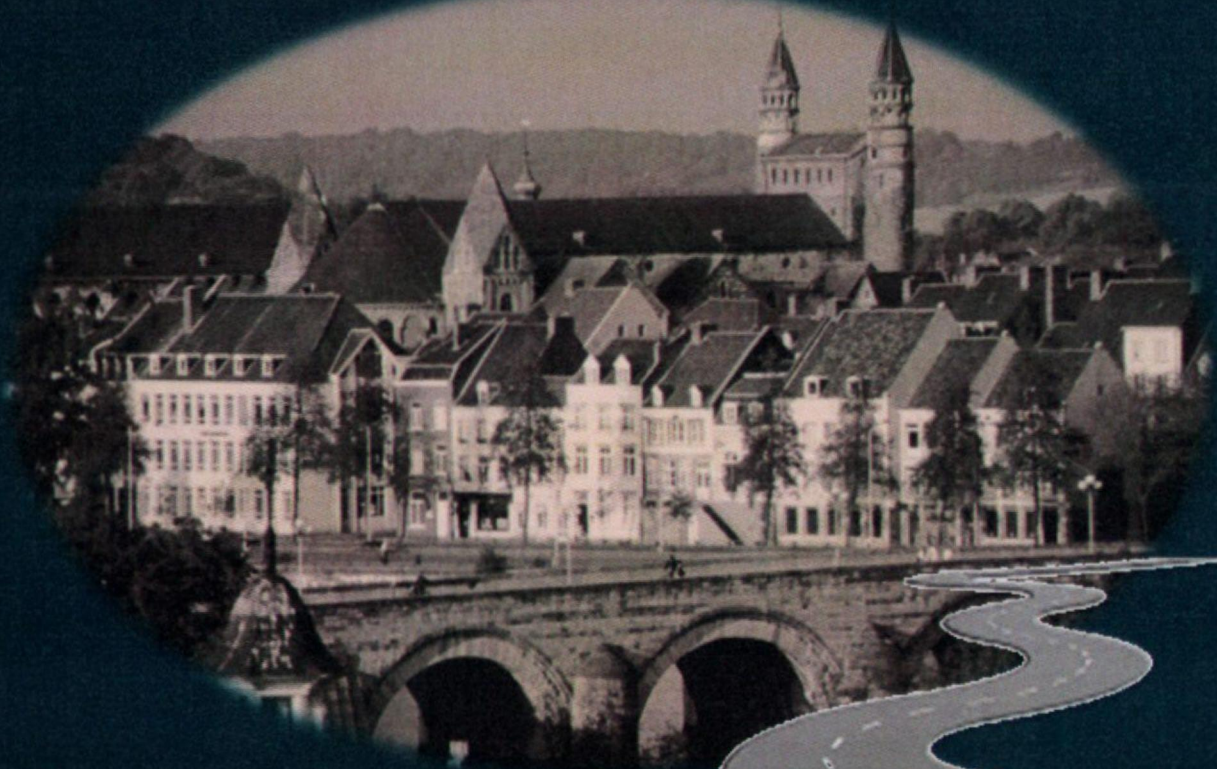

Onderweg naar de Omgevingswet

17-5-2016 raadspresentatie

Gemeente Maastricht

Omgevingswet

- Omgevingswet: een ambitieus wetgevingsproject
- De 4^e decentralisatie; nu in het fysieke domein
- Wil transitie naar een duurzame samenleving stimuleren
- Beoogt meer vrijheid voor initiatiefnemers (minder regels / meer ruimte voor initiatieven)
- Stelt vertrouwen tussen overheid en burgers centraal
- Wil bestuurlijke en ambtelijke cultuurverandering stimuleren: van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'

Omgevingswet: grote operatie

- Nieuwe Omgevingswet is grootste wetgevingsoperatie van Rijk sedert decennia
- 26 wetten gaan op in één wet: de Omgevingswet (incl. 4 Aanvullingswetten en Invoeringswet)
- Uitvoeringsregelgeving : van ca. 120 amvb's blijven er nog 4 over
- Van ca. 200 ministeriële regelingen blijven er een 10-tal over

Omgevingswet: impact

- VERANDERING VAN CULTUUR
  - Gevolgen voor de *ambtelijke cultuur*: andere manier van werken en omgaan met burgers en bedrijven: meer samenwerken, meer interactie en cocreatie, meer begeleidend/faciliterend ipv toetsend
  - Gevolgen voor de *bestuurlijke cultuur*: integraal denken, meer initiatief aan 'de markt' laten, vertrouwen, loslaten/dereguleren, participatie en samenwerken
  - Gevolgen voor burgers en bedrijven: meer vrijheid, meer eigen verantwoordelijkheid
- HERORIËNTATIE OP ORGANISATIE VAN PROCESSEN
- ICT (Digitaal Stelsel Omgevingswet)

Elementen cultuurverandering

Vier kernwaarden van het nieuwe omgevingsrecht

De vier V's:

- Vertrouwen als basis
- Vrijheid en Verantwoordelijkheid als doel
- Verbinden als middel

Inhoudelijk doel Omgevingswet

- Motto: *ruimte voor ontwikkeling; waarborgen voor kwaliteit*
- Doel Omgevingswet (art. 1.3): met oog op *duurzame ontwikkeling, bewoonbaarheid van het land, en bescherming en verbetering leefmilieu (art. 21 Grondwet)*:
  - bereiken en in stand houden veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit
  - doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling fysieke leefomgeving ter vervulling maatschappelijke behoeften

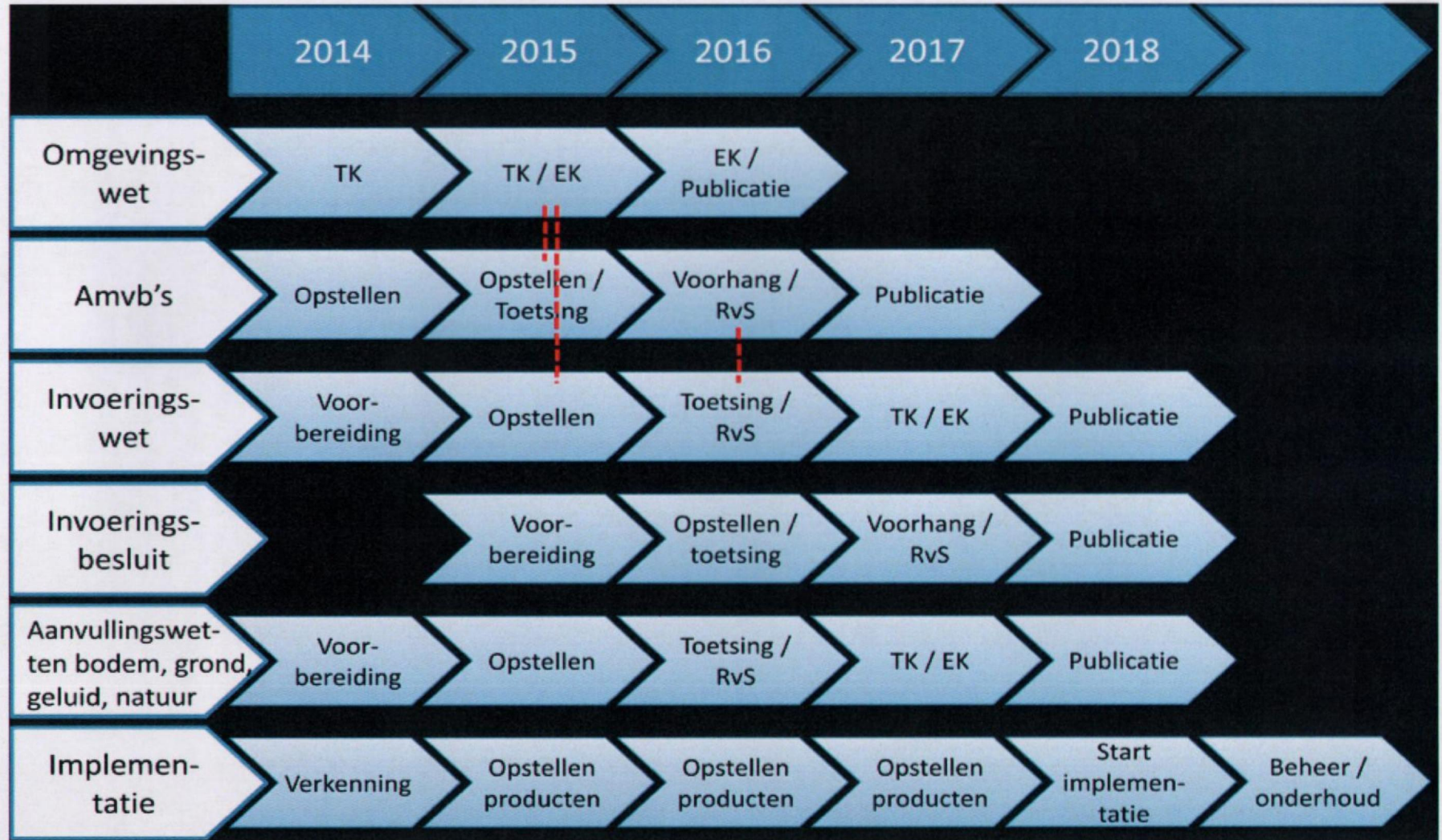
Verbeterdoelen Omgevingswet

- Vermindering** complexiteit omgevingsrecht (bevordering inzichtelijkheid, voorspelbaarheid en gebruiksgemak omgevingsrecht)
- Versterking** samenhang in beleid, besluitvorming en regelgeving
- Vergroting** bestuurlijke afwegingsruimte decentraal bestuur door actieve en flexibele aanpak mogelijk te maken
- Versnelling** en verbetering besluitvorming over projecten

Omgevingswet: planning invoering

Vier centrale amvb's

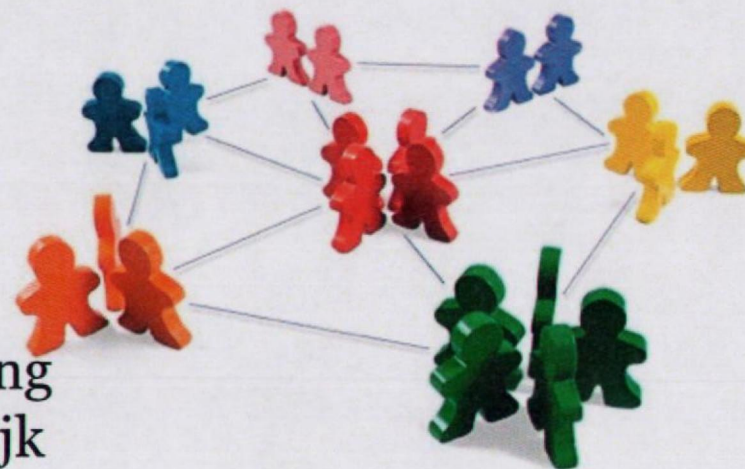

Traditioneel denken versus Omgevingswet-denken (cultuurverandering)

Minder	Meer
Weren (nee tenzij)	Stimuleren (ja mits)
Regels opleggen (vooraf eindbeeld bepalen)	Ideeën faciliteren (organisch ontwikkelen)
Sturen	Dienen / faciliteren / verbinden
Gedetailleerd regelen	Ruimte en vrijheid bieden
Complexe regels	Voorspelbare regels en gebruiksgemak
Procedurele rechtszekerheid	Snelle besluitvorming
Centraal regelen	Lokaal maatwerk
Sectoraal denken	Integraal denken (samenhang zoeken)
Verkokeren en hokjesdenken	Ontschotten en samenwerken
Wantrouwen	Vertrouwen (verantwoordelijkheid geven)
Middeldenken (regels centraal)	Doeldenken (kwaliteit centraal)

Voordelen en mogelijkheden Omgevingswet

- Integrale benadering i.p.v. versnippering
- Flexibelere en ruimere plannen mogelijk
- Minder onderzoekslasten
- Meer lokaal maatwerk mogelijk (afwegingsruimte, gebiedsgericht)
- Meer vrijheid voor gemeenten, initiatiefnemers en ontwikkelaars
- Meer vergunningvrij (van toetsing vooraf naar toezicht/handhaving)
- Meer participatie, samenwerking en cocreatie
- Kwaliteit (doel) centraal
- Alles op 1 plek raadpleegbaar, gegevens inzichtelijk
- Minder regels, minder procedures
- Geen dubbele regelingen of vergunningenstelsels

De zes kerninstrumenten

Rijksoverheid
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

OMGEVINGSWET

De 6 instrumenten

1 Omgevingsvisie

Strategische en integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Verplicht voor rijk en provincie, facultatief voor gemeente.

2 Programma's

Programma's maken de doelen van de omgevingsvisie concreet. Indien nodig met een programmatische aanpak.

3 Decentrale regels

Elk bestuursorgaan heeft een gebiedsdekkende regeling met alle regels voor de fysieke leefomgeving.

4 Algemene rijksregels

Algemene rijksregels voor activiteiten beschermen de leefomgeving. Initiatiefnemers weten hierdoor vooraf wat de mogelijkheden zijn en hoeven geen vergunning aan te vragen.

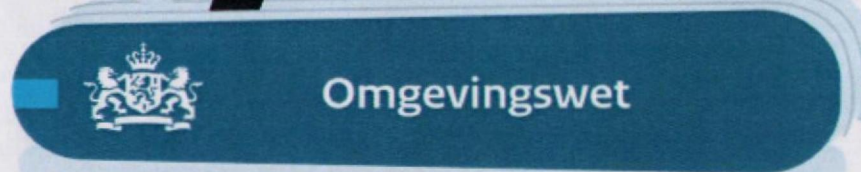
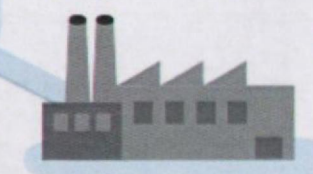
5 Omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning is alleen nodig als de algemene rijksregels niet volstaan. Deze kan worden aangevraagd bij één loket.

6 Projectbesluit

Een projectbesluit is nodig voor ingrijpende en ingewikkelde projecten waarbij een publiek belang speelt.

Gemeente Maastricht

Gemeentelijke instrumenten

Digitaal stelsel Omgevingswet

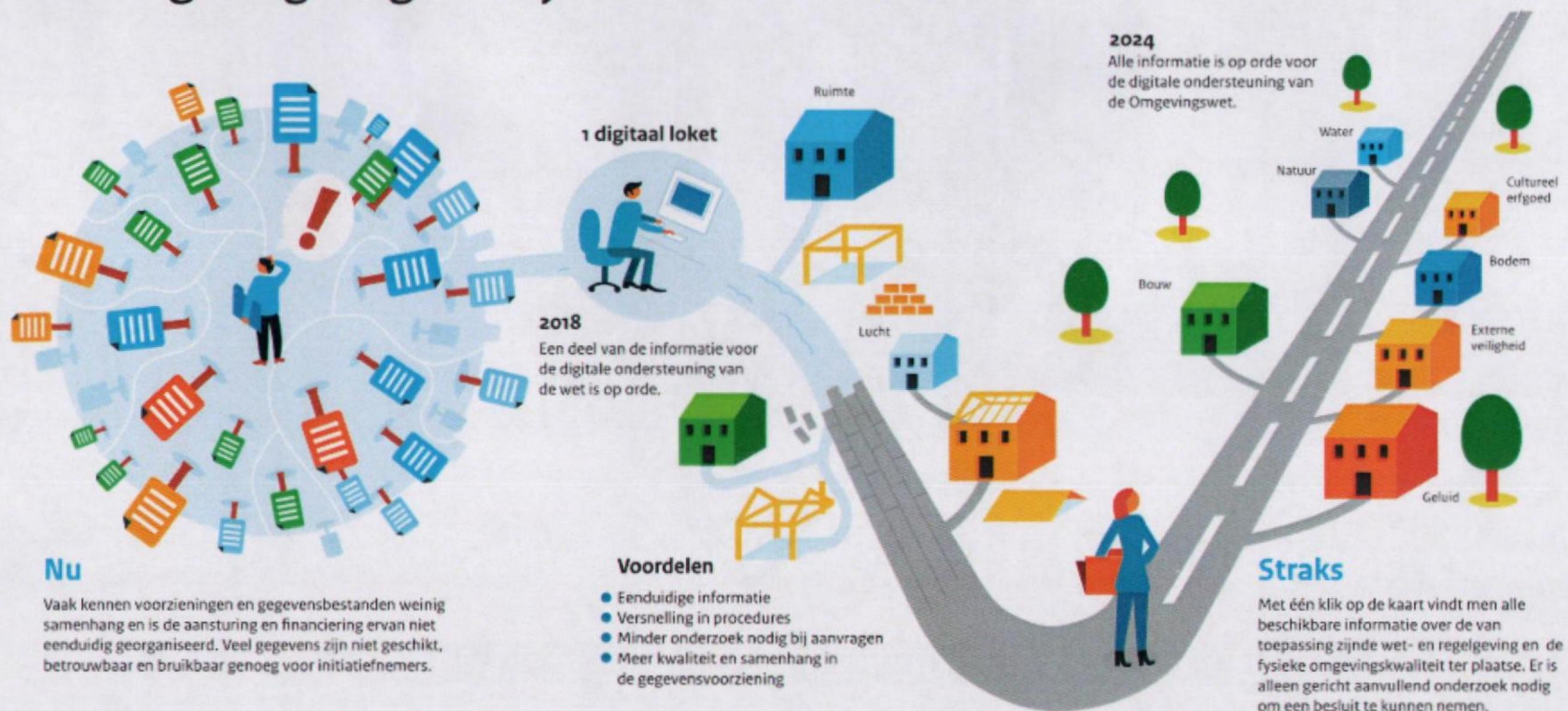

Rijksoverheid
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

OMGEVINGSWET

Digitale ondersteuning Omgevingswet maakt informatie over de leefomgeving toegankelijker

Om integrale besluitvorming in de Omgevingswet mogelijk te maken, moeten goede en samenhangende gegevens beschikbaar zijn. De digitale ondersteuning van de Omgevingswet zorgt ervoor dat alle informatie over de fysieke leefomgeving met één klik op de kaart van Nederland te vinden is.

Gemeente Maastricht

Routekaart implementatie Omgevingswet

Kwartiermaker implementatie aanwijzen en PvA maken incl. budgetreservering en capaciteit vrijmaken	1 ^e en 2 ^e kwartaal 2016
Informereren van ambtelijke organisatie, bestuur, politiek en instanties (oa. RUD, GGD, Veiligheidsregio) =bewustwording	2016 permanent
Bepalen ambitieniveau en aanpak/organisatie (op basis van PvA)	3 ^e kwartaal 2016
Uitwerken ambitiedocument naar actieplan	gereed eind 2016
Toesnijden organisatie op Omgevingswet (werkprocessen, competentieontwikkeling, digitalisering, KCC etc.)	2016-2019
Vorbereiden en opstellen Omgevingsvisie (ipv herijking Structuurvisie)	2017-2018
Vorbereiden en opstellen Omgevingsplan (gefaseerd)	vanaf 2017-2020

De veranderopgave samengevat

1. Organisatie en cultuur: andere houding en gedrag, deels ook competenties
2. Juridisch/instrumenteel: andere juridische instrumenten en andere werkwijze (integraal, participatie, cocreatie), van toelatingsplanologie naar uitnodigingsplanologie
3. ICT en digitale informatievoorziening

Opgave is uitdaging voor gehele organisatie, maar biedt kansen

- kans voor fundamentele vernieuwing beleid en organisatie
- kans voor ambtelijke en bestuurlijke cultuurverandering, uitnodiging tot paradigmawisseling (ANDERS DENKEN EN DOEN oa. loslaten, dereguleren, out-of-the-box-denken, samenwerken, faciliteren, stimuleren en vertrouwen)

De OW sluit aan bij een maatschappelijke tendens die in de praktijk al breed gaande is, ook binnen de gemeente Maastricht.

Gevolgen voor het raadswerk

- Kaderstellende rol blijft bij Raad: vaststellen Omgevingsvisie, Omgevingsplan, Programma's
- Kans voor beleidsvernieuwing (dereguleren, flexibiliseren, loslaten): welke belangen wil je als gemeente behartigen en wat behoort tot de gemeentelijke taken?
- Actieve burgerparticipatie praktiseren bij OV en OP
- Mogelijkheid voor gebiedsgerichte aanpak
- Randvoorwaarden voor flexibele invulling door B&W aangeven bij Omgevingsplan (planwijziging, vergunningverlening)
- Implementatiebudget beschikbaar stellen

**WAAROM
MOEILIK DOEN**

**ALS
HET SAMEN KAN**

Loesje

